

технікою. Без державного втручання змінити цю ситуацію неможливо. Причому, слід зауважити, що при розробці державної стратегії та політики в сфері освіти необхідно розуміти, що сьогодні ця політика не повинна зводитися лише до питань фінансування. На наш погляд, необхідне управління:

- податковими та іншими фінансовими інструментами, які забезпечують ефективне функціонування навчальних закладів та доступність освіти для населення (включаючи пільгові кредити на освіту, стимулювання приватних інвестицій у розвиток освіти);
- формуванням інституційних та правових засад регулювання ринку освітніх послуг;
- використанням технологічних та наукових досягнень з метою підвищення ефективності національної системи освіти й якості освітніх послуг та, в свою чергу, використовувати результати діяльності навчальних закладів, включаючи наукові дослідження та розробки, з метою розвитку національної інноваційної системи;
- бюджетними ресурсами, що направляються на розвиток вищої освіти, забезпеченням контролю за ефективним використанням бюджетних надходжень [3-4].

Отже, ключовими особливостями забезпечення конкурентоспроможності вищої освіти в умовах сучасної економічної динаміки є: децентралізація управління вищою освітою; фінансова автономія ВНЗ; розвиток приватного сектора вищої освіти з одночасним запровадженням ефективної системи оцінювання якості освіти, що базується на незалежних інституціях з оцінювання якості; реформування державного замовлення на підготовку фахівців з метою приведення його у відповідність до реальних потреб державного і приватного секторів національної економіки і суспільства; надання освітніх послуг для забезпечення навчання упродовж життя; збалансування подальшого розвитку експортного та імпортного потенціалів вітчизняної вищої освіти; покращення матеріально-технічного забезпечення вищої освіти; цілеспрямована просвітницька робота з метою об'єктивного інформування абітурієнтів та зацікавленої громадськості щодо цінності тих чи інших спеціальностей на вітчизняному і міжнародному ринках праці, що в сукупності сприятиме посиленню конкурентних позицій вищої освіти України у світі.

Список використаних джерел

1. Холявко Н.І., Шестаковська Т.Л. Державне регулювання системи освіти в умовах ринкової економіки. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2016. №16. С.32-35.
2. Лісогор Л. С. Європейський досвід прогнозування потреби у робочій силі в контексті формування інноваційних перспектив трансформації зайнятості в Україні. *Ринок праці та зайнятість населення*. 2016. № 1. С. 17-20.
3. Шестаковська Т.Л. Концептуальні засади функціонування організаційно-економічного механізму розвитку національної системи освіти. *Науковий вісник Полісся*. Чернігів: ЧНТУ, 2015. №1(1). С. 34-41.
4. Комарова О.А. Актуальні проблеми використання освітнього потенціалу населення. *Економічний часопис-XXI*. 2014. № 1-2(2). С. 56-59.

Москаленко А.О., студентка гр. МТУ-213м

Науковий керівник — Плинокос Д.Д., к.е.н., доцент

Запорізький національний технічний університет (м. Запоріжжя, Україна)

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-ІНКУБАТОРІВ В СЕРЕДОВИЩІ СУЧАСНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ

В період глобалізації та активного розвитку відносин між провідними країнами світу великого значення набуває місце та корисність людини в загальній економічній системі. Таким чином кожен прагне створити власний продукт, який буде користуватись попитом, мати вагому користь та приносити прибуток його власникові. Саме студентське середовище є найбільш активним та креативним рушієм економічних процесів, але бажання відкрити власну справу в студентські роки частіше за все закінчується на етапі ідей та планів, адже необхідно створення певного фундаменту, однією з головних особливостей якого є достатнє фінансування та певна кількість ресурсів, як людських так і технічних. Тому в сучасному університеті повинні створитися певне середовище для креативної молоді, та навчально-консультативний центри, які б дали змогу започаткувати свою справу, залучити фінансування.

Тому, з метою покращення стану розвитку малих підприємств та перш за все їх створення, особливо популярним постало таке поняття як бізнес-інкубатори. За Л.Д. Водянка бізнес-інкубатор – це організаційна структура, яка створена з метою формування сприятливих умов для стартового розвитку малих підприємств через надання їм певного комплексу послуг і ресурсів [6, с.31]. В даному визначенні також вважаємо доцільним додати, що дані структури також створюються для подальшої підтримки та отримання певних відсотків від загального доходу підприємства, яке підтримується. Проте, це є не головною метою створення даних організацій. Адже, перш за все діяльність бізнес-інкубаторів направлена на допомогу та розвиток підприємств на старті та подальша підтримка їх діяльності. Холявко Н.І. також стверджує, що інноваційні центри (бізнес-інкубатори, технопарки тощо) відіграють ключову роль в забезпеченні розвитку системи вищої освіти України та національної економіки на інноваційній освіті [10, с.286].

На сьогоднішній день існує певна класифікація бізнес-інкубаторів. Дослідивши роботи Івашової Н.В. та Водянки Л.Д., можна об'єднати види бізнес-інкубаторів в такі види (табл.1) [8, с.31-32; 6, с.111-112]:

Класифікація бізнес-інкубаторів

Вид	Пояснення
Класичні	Бізнес-інкубатори, які надають початкову допомогу при створенні підприємств та надають подальшу підтримку для розвитку бізнесу
Віртуальні	Унікальний IT-продукт, який створений для допомоги розвитку бізнесу та існує в кіберпросторі
Територіально-виробничі комплекси	Являють собою об'єднання підприємств, які взаємодіють між собою в географічній близькості один від одного
Технологічні	Надає допомогу для розвитку наукомістких малих підприємств. Переважно діє при університетах
Венчурні	Бізнес-інкубатори, які є так званим посередником між підприємством та венчурними інвесторами, органами державної влади та великими світовими компаніями.

Як бачимо з таблиці 1, бізнес-інкубатори поділяються на певні види в залежності від напрямку розвитку та спрямованості на певні галузі, регіони та способи взаємодії з малими підприємствами.

За даними 2014 року загальна кількість бізнес-інкубаторів в Україні склала 82 одиниці. Найбільша їх частка працює в приватному партнерстві, менше в державно-приватному, та найбільший сектор їхнього зосередження – IT сектор. Проте, серед загальних недоліків бізнес-інкубаторів України є нерівномірність розподілу бізнес-інкубаторів за регіонами. Найбільша їх кількість зосереджена у м. Києві – 11, та в області – 5, в Дніпропетровській області налічується 14 одиниць, в Сумській – 5, також створюються бізнес-інкубатори у Вінницькій, Херсонській, Полтавській, Житомирській, Миколаївській областях [9, с.330].

На жаль, статистика щодо створення бізнес-інкубаторів при університетах майже відсутня, що ускладнює процес дослідження динаміки розвитку бізнес-інкубаторів.

Проте, найбільш відомими бізнес-інкубаторами, які діють на базі університетів України є такі:

1. Бізнес-інкубатор Sikorsky Challenge, створений на базі національного технічного університету України «Київського політехнічного інституту» в 2014 році. Особливістю даної структури є те, що бізнес-інкубатор надає робочі місця, лабораторії 3D моделювання та друку, програми навчання та консультації з провідними спеціалістами різних галузей. Та найголовнішою перевагою є те, що бізнес-інкубатор здійснює пошук та налагодження співпраці між інвесторами та стартаперами [12].

2. Polyteso – ще один бізнес-інкубатор, створений на базі національного технічного університету України «Київського політехнічного інституту», напрямом діяльності якого є переважно IT. Діяльність зосереджена та співробітництві з науковим парком «Київська політехніка»: спочатку стартап проходить так звану інкубацію в Polyteso, а потім переходить в науковий парк разом з першими залученими інвесторами [12].

3. Бізнес-інкубатор для студентів при Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова – основною діяльністю є надання підтримки бізнес-ідей та інноваційних проектів студентів, аспірантів та молодих вчених для їх успішної реалізації [2].

4. Центр Львівської політехніки. Основна діяльність спрямована на роботу зі студентами, щодо їх залучення до підприємницької діяльності, підтримка малих підприємств через співпрацю з громадськими та інноваційними фондами [1].

5. Бізнес-інкубатор Національного гірничого університету – діяльність спрямована на сприяння інтеграції науки, освіти та підприємництва через проведення конференцій, семінарів, майстер-класів.

Бізнес-інкубатор НГУ розпочинає нову програму співробітництва Університету з YEP Incubators – проекту створення мережі академічних бізнес-інкубаторів у ВНЗ України [3].

Важко відзначити, що було підписано Меморандум про співробітництво та взаємодію між МОН та ГО «Платформа інноваційного партнерства» (YEP) 12 березня 2018 року, метою якого є розвиток мережі бізнес-інкубаторів в українських ВНЗ, де студентів та науковців навчатимуть, як результати їхніх досліджень втілити в бізнес. Наразі бізнес-інкубатори YEP працюють у 10 вишах в різних регіонах України, серед яких Київський Національний Університет ім. Тараса Шевченка, Донецький національний технічний університет, що знаходиться зараз в м. Покровськ, Національний Авіаційний Університет, Київський Національний Економічний Університет ім. В. Гетьмана [5].

На нашу думку, даний процес є рушійною силою для прискорення розвитку бізнес-середовищ в університетах, що повинно стати результатом зменшення безробіття та підвищення рівня індексу людського потенціалу. Адже, кожен студент або викладач зможе у повній мірі реалізувати власні знання та розвиватися в сфері передових технологій саме за допомогою підтримки таких організаційно-інвестиційних структур, як бізнес-інкубатори. Також дане явище стане надійною платформою для подальшого розвитку бізнесу, адже за статистикою протягом трьох років існування виживає лише 14-30% новостворених малих підприємств, коли цей відсоток становить 85-86% якщо новостворені підприємства підтримуються бізнес-інкубаторами [4].

Хоча, на сьогоднішній день підтримка стартапів та інноваційних проектів досить динамічно розвивається, про що свідчать проведення майбутніх заходів, наприклад Всеукраїнський фестиваль стартапів, який відбудеться 15-17 травня 2018 року за підтримки Міністерства освіти і науки України, проте кількість таких заходів, а особливо бізнес-інкубаторів є мінімальною порівнюючи з усією країною. Адже,

найбільша кількість бізнес-інкубаторів зосереджена саме в Києві та області, що певним чином унеможливує розвиток інноваційних проектів в інших регіонах України. В даному випадку молоді вчені за першою ж можливістю звертаються вже до іноземних інвесторів, що негативно впливає на розвиток технологій в нашій державі. Тому, однією з найважливіших потреб на даний момент є створення бізнес-інкубаторів на базі кожного університету, тому що кількість ВНЗ станом на початок 2018 року становить 661 одиниця, а бізнес-інкубаторів, які діють при ВНЗ – лише приблизно 15-20 одиниць [7]. Саме це сприятиме розвитку науки й технологій в країні як для студентів, так і для вчених та викладачів, що стане також запорукою створення та успішного розвитку малих підприємств, які наразі не мають вагової підтримки від держави. Тому, майбутній розвиток держави слід зосередити й на створенні організаційно-інвестиційних структур, таких як бізнес-інкубатори, на базі вищих навчальних закладів, як одного з головних чинників підвищення економічного потенціалу як окремих ЗВО, регіонів, так і країни в цілому.

Список використаних джерел

1. Бізнес-інкубатор НУ “ЛП” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://incubator.lp.edu.ua/>
2. Бізнес-інкубатор для студентів при Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://kname.biz/>
3. Бізнес-інкубатор Національного гірничого університету [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nmu.org.ua/>
4. Васильєва Л.М. Бізнес-інкубатор як форма й елемент інноваційної інфраструктури / Л.М. Васильєва. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/26_OINXXI_2009/Economics/52632.doc.htm
5. Від ідеї до бізнесу - МОН та УЕР розвиватимуть стартапи та інноваційне підприємництво у вишах [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/vid-ideyi-do-biznesu-mon-ta-uer-rozvivatimut-startapi-ta-innovacijne-pidpriyemnictvo-u-vishah>
6. Водянка Л. Д. Перспективи розвитку бізнес-інкубаторів в Україні / Л. Д. Водянка, К. В. Горшовська // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. – 2015. – Вип. 10. - С. 30-35
7. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Івашова Н.В. Види бізнес-інкубаторів та стан їхнього розвитку в Україні / Н.В. Івашова, А.С. Авраменко // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24-26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т.4. – С. 111-112.
9. Корогод І.В. Аналіз особливостей функціонування елементів інфраструктури підтримки підприємництва / І.В. Корогод // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2015. – №3 (3). – С.328-333
10. Холявко Н. І. Вища освіта як визначальний чинник суспільного розвитку / Н. І. Холявко // Економічний форум. - 2014. - № 2. - С. 285-290
11. Polyteco [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.polyteco.com/>
12. Sikorsky Challenge [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.sikorskychallenge.com/>

Кучеренко А.А., викладач II категорії

Моришев Ю.Ю., викладач вищої категорії, методист

Коледж транспорту та комп'ютерних технологій

Чернігівського національного технологічного університету (м. Чернігів, Україна)

ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ (STEM-ОСВІТА) – ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК СОЦІАЛЬНОГО ТА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Розбудова суспільства знань є першочерговим завданням для України XXI століття та має стати стратегічною метою її подальшого розвитку. Постановка такої мети пов'язана як з впливом на розвиток країни світових процесів глобалізації, так і з необхідністю формування сучасного інтелектуального потенціалу нації як основи конкурентоспроможності України.

Освіта є одним з найважливіших факторів формування нового якісного рівня суспільства й економіки. Інноваційний розвиток національної освіти та професійної підготовки спроможний забезпечити досягнення передових позицій у світовій економіці. Протягом останніх десятиріч у світі активно поширюється концепція людського розвитку.

Характерною рисою розвитку інноваційної освіти в сучасних умовах є врахування та стимулювання інтелектуальної активності, тобто заснованої на знаннях, усвідомленої, морально орієнтованої здатності акумулювати, систематизувати й аналізувати постійно зростаючі потоки інформації.

Таким чином, підвищення ступеня знаньності учасника освітнього процесу призводить до розвитку інноваційних напрямів у освіті, висуває на перший план творчий потенціал учня, студента, вчителя чи викладача, його професіоналізм та ерудицію.

У країнах з високорозвинутою економікою загально визнаним пріоритетом є розвиток людини. Розвиток особистості шляхом освіти та професійної підготовки є не лише базовим джерелом нагромадження суспільного багатства, а й основною формою завершених капіталовкладень суспільства, які визначають динаміку виробничих можливостей, національного доходу та рівня життя населення.

Зважаючи на однозначний факт важливості освіти в соціально-економічному розвитку країни, ключовими є такі напрями розвитку сучасної освіти в Україні (рис.1).